

Titulok: „**Konsolidácia verejných financií**“ podľa ministerstva financií

Podtitulok: Na podnet ministerstvo financií v roku 2008 národná rada prijala zákon o zavedení fiškálnych pamätí do registračných pokladníc za účelom nedovoliť svojvoľne zasahovať podnikateľom do pokladníc a upravovať už evidované tržby v pokladnici.

Odhadované zvýšené príjmy štátneho rozpočtu pri uplatnení zákona č. 289/2008 Z. z. sú 50 mil Euro ročne. Ministerstvo financií účinnosť tohto zákon chce posunúť o dva roky.

Pán minister financií bez serióznej analýzy povedal na tlačovej besede dňa 5.8.2010 , že zákon je potrebný , nespochybňuje jeho nutnosť , ale posunie účinnosť zákona o dva roky. Na základe tejto informácie výrobcovia, dovozcovia, distribútori fiškálnych zariadení žiadali pána Mikloša o stretnutie. Ich žiadosť pán minister ignoroval a preto výrobcovia, dovozcovia, distribútori, predajcovia, členovia polygrafického zväzu, spoločnosti vyvíjajúce programové vybavenie pre fiškálne zariadenia, servisné organizácie technických prostriedkov pre elektronické registračné pokladnice, iné fyzické a právnické osoby týmto predložili zásadnú hromadnú pripomienku k návrhu zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice pani predsedníčke vlády.

Znenie hromadnej pripomienky:

Predkladatelia:

Výrobcovia, dovozcovia, distribútori, predajcovia, členovia polygrafického zväzu, spoločnosti vyvíjajúce programové vybavenie pre fiskálne zariadenia, servisné organizácie technických prostriedkov pre elektronické registračné pokladnice, iné fyzické a právnické osoby.

**Vážená pani predsedníčka vlády SR
Prof. PhDr. Iveta Radičová, PhD.**

V Bratislave, dňa 20. 9. 2010

Vec: zásadná hromadná pripomienka k návrhu zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice predloženému na rokovanie vlády dňa 22. 9. 2010

Výrobcovia, dovozcovia, distribútori, predajcovia, členovia polygrafického zväzu, spoločnosti vyvíjajúce programové vybavenie pre fiskálne zariadenia, servisné organizácie technických prostriedkov pre elektronické registračné pokladnice, iné fyzické a právnické osoby týmto predkladajú zásadnú hromadnú pripomienku k návrhu zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice zo dňa 20. 9. 2010, predloženému do medzirezortného pripomienkového konania ministrom financií Slovenskej republiky, rezortné číslo MF/22015/2010-71, číslo materiálu UV-35296/2010.

Pripomienku predkladáme z dôvodu, že **zásadne namietame proti predĺženiu obdobia**, počas ktorého môžu podnikatelia používať elektronické registračné pokladnice podľa vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z. Týmto návrhom zákona by sa zaviedli výrazne odlišné povinnosti pre tú istú skupinu podnikateľov pre oblasť evidencie tržieb elektronickou registračnou pokladnicou, čím by došlo k diskriminácii časti podnikateľov, ktorá je v slovenskej i európskej legislatíve zakázaná. Poukazujeme zároveň na priamy rozpor s programovým vyhlásením vlády SR a na rozpor s pripravovanými opatreniami vlády v oblasti DPH, daní a odvodov právnych a fyzických osôb, spotrebných daní na alkohol a cigarety.

Zároveň zásadne namietame zvolený postup pri predložení novely zákona zo strany ministerstva financií, ktorý nedostatočným spôsobom vysvetľuje návrh zmien, neuvádza všetky dopady návrhu zákona a je v priamom rozpore so schválenou legislatívnou normou:

Smernica na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky

schválenou uznesením vlády **č. 512 z 13. 6. 2001** a to najmä:

s čl. 7 bod d: stručné zhrnutie dopadov na štátny rozpočet

s čl. 9 bod 1: doložka vplyvov na verejnú správu, podnikateľský sektor a vplyvy na životné prostredie

s čl. 10 bod 9: pripomienkové konanie

Návrh zákona č. 289/2008 Z. z. predkladaný podpredsedom vlády a ministrom financií žiadame vládou SR zamietnuť v čl. 1 bod 3 a 4 predloženého návrhu zákona, týkajúcich sa predĺženia obdobia, počas ktorého môžu podnikatelia používať elektronické registračné pokladnice podľa vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z. v súvislosti s úpravou § 18, ktorý požadujeme ponechať v pôvodnom znení.

Zdôvodnenie :

A) História zákona č. 289/2008 Z. z.:

2005 Vláda Mikuláša Dzurindu a ministerstvo financií vedené ministrom Ivanom Miklošom si objednalo analýzu o možnostiach vyhýbať sa plateniu daní manipuláciou údajov a neoprávneným používaním 10 rokov starých nefiskálnych pokladníc podľa vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z.

2006 Ministerstvo financií začalo intenzívne pripravovať nový zákon o fiskálnych registračných pokladniciach.

2006 Po voľbách, vláda Róberta Fica zastavila prípravu zákona o fiskálnych registračných pokladniciach.

2007 Ministerstvo financií sa rozhodlo pokračovať v príprave zákona o fiskálnych registračných pokladniciach.

2008 Zákon č. 289/2008 Z. z. bol prijatý NR SR v marci 2008. Platným sa stal 18. júna 2008, pričom účinnosť nadobudol 1. septembra 2008, niektoré ustanovenia od 1. marca 2009. Podľa tohto zákona sú podnikatelia povinní používať registračné pokladnice a fiskálne tlačiarne najneskôr od 1. januára 2011. Čas na zaobstaranie si úpravy pokladnice a tlačiarne v prípade počítačových pokladníc, či novej pokladnice bol neobvykle dlhý, takmer 2 roky.

2008 Zavedenie meny euro, počas ktorého bolo upravené programové vybavenie cca 65% pokladníc a všetkých počítačových pokladníc. Pokladnice staršie ako 10 rokov (cca 45%) boli vymenené za nové. Cena úpravy programového vybavenia jednej pokladnice stála 1000 - 1100 Sk. Počítačové pokladnice, používané v prevažnej miere obchodnými reťazcami, mali úpravu programového vybavenia v cene ročnej údržby, a preto nevyžadovali žiadne priame náklady s menou euro.

2008-2010 prebiehala príprava realizácie zavedenia zákona č. 289/2008 Z. z. Výrobcovia a dovozcovia vyvinuli fiskálne moduly a programové vybavenie pre existujúce pokladnice a tlačiarne počítačových pokladníc. Prebehla nákladná certifikácia fiskálnych pokladníc a tlačiarní, príprava a registrácia servisných organizácií na daňových úradoch. Vznikla nová certifikačná autorita pre certifikáciu pokladníc a fiskálnych tlačiarní. Daňové riaditeľstvo SR pripravilo a distribuovalo ochranné plomby pre fiskálne pokladnice a tlačiarne.

Júl 2010 - minister financií SR na tlačovej konferencii vyzýva podnikateľov, aby nekupovali registračné pokladnice podľa zákona č. 289/2008 Z. z. a oznamuje jeho posunutie i pod tlakom lobistov zo Zväzu obchodu a cestovného ruchu SR (potvrdil to v médiách prezident ZOČR SR).

Júl – August 2010 – ministerstvo financií a ani vláda SR sa na žiadnom stretnutí, tlačovej konferencii, prezentácii prvých krokov vlády, ani v plánovaných a zverejňovaných legislatívnych zmien nezmieňuje, že zákon č. 289/2008 Z. z. je jej prioritou a bude riešený v skrátenom legislatívnom konaní.

August 2010 - do konca augusta 2010 bolo certifikovaných 86 riešení od 15 výrobcov, registrovaných viac ako 660 servisných organizácií, vyškolených viac ako 2500 servisných technikov, vytlačených viac 140 000 nových kníh registračných pokladníc. Do konca júla 2010 si podnikatelia záväzne objednali 65 000 fiskálnych zariadení so zaplatenou 30% zálohou, ukončili výberové konania a podpísali zmluvy. Väčšina požiadaviek na implementáciu úpravy pokladníc a tlačiarní sa mala uskutočniť najneskôr do konca októbra 2010. Výrobcovia aj dovozcovia sú pripravení, fiskálne moduly aj pokladnice sú na sklade, pripravené na implementáciu. Cena upgradu klasickej pokladnice (zo všetkých registračných pokladníc je ich cca 75%) od 59 €, s prácou cca 100 €, cena upgradu fiskálnej tlačiarne (zo všetkých registračných pokladníc je ich cca 25%) od 199 € (pre obchodné reťazce), bežne 399 €. Upgradovateľných je takmer 100% pokladníc a tlačiarní. Pokladnice a tlačiarne staršie ako 10 rokov (15%) bude zrejme potrebné vymeniť za nové, z dôvodu ich fyzického opotrebenia.

B) Rozpory so Smernicou vlády č. 512/2001

Pripomienkové konanie k novele trvalo 3 dni (vrátane soboty a nedele), pričom sa nepostupovalo štandardným spôsobom, okrem iného ani pri výbere oslovených subjektov (v konaní neboli ani SOPK, ZOČR SR, SAMP) a neboli tiež oslovené skupiny výrobcov a dovozcov registračných pokladníc, servisné organizácie a softvérové spoločnosti. Preto nemohlo v žiadnom prípade pripomienkové konanie poskytnúť relevantné informácie pre zverejnenie kvalitatívne spracovaného návrhu zákona:

Čl. 7. Dopad na štátny rozpočet

Považujeme za nedostatočné, že predkladacia správa obsahuje len citáciu „Prijatie tohto návrhu zákona a jeho aplikácia v praxi si nevyžaduje výdavky zo štátneho rozpočtu, rozpočtov obcí a vyšších územných celkov“. Predkladacia správa má **obsahovať stručné zhrnutie dopadov na štátny rozpočet** a preto uvádzame, že platný zákon č. 289/2008 Z. z., účinný od 1. septembra 2008, bude mať výrazne pozitívny vplyv na štátny rozpočet, a to hlavne zabezpečením zvýšenia príjmov výberu DPH a daní z príjmov, najmä z dôvodu priznania tržieb na technicky inovovaných fiskálnych zariadeniach, bez možnosti ich úprav alebo nezapísaním zrealizovaného obratu a vydaním dokladu pre spotrebiteľa.

Aj MF SR potvrdzuje, že zákon bude mať pozitívny vplyv na zníženie daňových únikov a teda obmedzenie šedej ekonomiky.

Technické požiadavky na fiskálne pokladnice umožnia výrazne zvýšiť nízku efektivitu daňových kontrol na elektronických registračných pokladniciach (ERP), ktorá je uvedená v tabuľke:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet miestnych zisťovaní na ERP	12 221	18 938	8 154	16 282	16 089	16 117
Výška nálezu z miestnych zisťovaní z ERP (v €)	758 000 €	1 524 000 €	859 000 €	738 000 €	663 000 €	478 000 €
Priemerný nález na 1 kontrolu ERP (v €)	62 €	80 €	105 €	45 €	41 €	30 €

Zdroj: DR SR: Rozhodujúce dlhodobé trendy v kontrole za roky 2004 – 2009.

Odhadované zvýšené príjmy štátneho rozpočtu pri uplatnení zákona č. 289/2008 Z. z. od 1. 1. 2010 sa blížia k 100 miliónom € v roku 2011 a 150 miliónov € v roku 2012.

Obrat šedej ekonomiky na Slovensku pritom predstavuje ročne 3,5 - 4,5 mld. €. Uplatnením zákona č. 289/2008 Z. z. v platnom znení sa získajú **dodatočné finančné prostriedky** na zdravotníctvo, školstvo, na penzijné systémy a ostatné oblasti.

Čl. 9 Doložka vplyvov

Zásadne nesúhlasíme s predloženým dokumentom na rokovanie vlády v bodoch:

Všeobecná časť

„Predkladaným návrhom zákona sa navrhuje predĺžiť obdobie, počas ktorého môžu podnikatelia používať elektronické registračné pokladnice podľa predpisu platného pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 289/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov a aby podnikatelia, ktorým vznikne po 30. decembri 2010 povinnosť používať elektronickú registračnú pokladnicu, používali už len elektronické registračné pokladnice spĺňajúce požiadavky ustanovené zákonom č. 289/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.“¹

Týmto návrhom sa vytvárajú nerovnaké podmienky pre podnikanie u tej istej skupiny podnikateľov, čo je v rozpore s legislatívou SR ako aj legislatívou EÚ. Keďže legislatívne požiadavky

¹ Dôvodová správa k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 289/2008 Z.z., všeobecná časť, str. 1.

na evidenciu tržieb elektronickou registračnou pokladnicou podľa doterajšej vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z. a zákona č. 289/2008 Z. z. sú výrazne odlišné, prijatím tohto návrhu zákona dôjde k neoprávnenému zvýšeniu podnikateľov, ktorí budú viesť evidenciu tržieb podľa vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z. (majú relatívne jednoduchú možnosť krátiť tržby na pokladnici, čím dochádza k daňovým únikom, prakticky neexistuje možnosť efektívnej daňovej kontroly na ERP, čo dokazujú výsledky kontrol z DR SR, nebudú mať povinnosť pravidelnej technickej prehliadky pokladnice 1x ročne, atď.).

Návrh zákona predpokladá zrovnoprávnenie domácich a zahraničných podnikateľov, úplne však ignoruje zrovnoprávnenie domácich podnikateľov navzájom.

„Prijatie návrhu zákona bude mať pozitívny prínos pre podnikateľské subjekty, ktoré majú povinnosť používať na evidenciu tržieb elektronickú registračnú pokladnicu, nakoľko v súčasnosti nemusia investovať finančné prostriedky do úpravy pokladníc alebo kúpy nových pokladníc; táto povinnosť sa oddialí o dva roky a zároveň sa trh lepšie pripraví na túto skutočnosť.“²

Zákon č. 289/2008 Z. z. je platný od 18. 6. 2008 a účinný od 1. 9. 2008 (niektoré ustanovenia od 1. 3. 2009). Povinnosť pre podnikateľov používať registračnú pokladnicu podľa zákona vzniká od 1. 1. 2011. Štátne orgány aj trh sú na uvedený zákon plne pripravení, keďže prípravná fáza trvala 2 a pol roka. 60% podnikateľov je už v súčasnosti pripravených podľa uvedeného zákona. 85% pokladníc sa bude iba upgradovať, čo z finančného hľadiska znamená náklady cca 100 € na 1 pokladnicu vrátane práce (tých je na trhu cca 75% zo všetkých registračných pokladníc), resp. 199 – 399 € na úpravu 1 fiskálnej tlačiarne (tých je na trhu cca 25% zo všetkých registračných pokladníc). Nie je potrebné sa na takéto investície pripravovať ďalšie 2 roky, spolu teda 4 a pol roka.

Doložka vybraných vplyvov

A.2.1. Platný zákon **má pozitívny** (v dôvodovej správe je uvedené žiadny) vplyv na zvýšenie príjmov verejnej správy (**minimálne 100 mil. € za 2 roky**).

A.2.3. Platný zákon **má významne pozitívne vplyvy** (v dôvodovej správe je uvedené žiadne) na rovnosť príležitostí a zvýšenie zamestnanosti (**reálne zníženie čiernej práce a šedej ekonomiky**).

Zákon vytvoril a udrží v viac ako 2500 pracovných miest v 700 firmách, v IT oblasti s vysokou pridanou hodnotou.

A.2.4. Pri schválení novely má zákon vplyv (v dôvodovej správe je uvedené žiadne) na životné prostredie, najmä **zvýšením elektronického odpadu** z nakúpeného materiálu na upgrade pokladníc s dobou životnosti **maximálne 6 mesiacov a hotových výrobkov**, z dôvodu oxidácie súčiastok a nemožnosti ich ďalšieho spracovania podľa platných technologických noriem. Tovar nie je možné odpredať, pretože je určený pre špeciálne slovenské zákonné podmienky.

A.4 **Alternatívne riešenie** (v doložke nie sú uvedené žiadne)

Návrh zákona nepredĺži obdobie, počas ktorého je možné používať pokladnicu podľa doterajšej vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z., teda bude platiť pôvodný termín od 1. 1. 2011. Na sankcie porušení povinností podľa tohto zákona sa vyhlási prechodné obdobie v trvaní od 1. 1. 2011 do 30. 3. 2011, počas ktorého kontrolné orgány pri zistení porušenia zákona nebudú udeľovať sankcie. Táto alternatíva bola realizovaná vo Švédsku pri zavádzaní obdobného zákona v rokoch 2009 a 2010. Jednoznačne sa tým zároveň vyjasní ukončenie platnosti vyhlášky MF SR č. 55/1994 Z. z.

² Dôvodová správa k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 289/2008 Z.z., všeobecná časť, str. 1.

Vplyvy na podnikateľské prostredie

- 3.2. Pri schválení novely (v dôvodovej správe je uvedené, že výšku týchto nákladov nie je možné odhadnúť) hrozí, že budú **vážne poškodené a zmarené investície takmer 700 firiem a ohrozené pracovné miesta v počet viac ako 2500 zamestnancov** pracujúcich v IT sektore, ktoré v súlade s platným zákonom za 2 roky urobili kompletnú prípravu realizácie záujmu Vlády SR na vlastné náklady, hrozí tiež zmarenie zahraničných investícií, pretože najväčším dodávateľom registračných pokladníc je slovensko-nemecká technologická IT firma, zamestnávajúca 250 zamestnancov na východnom Slovensku, zabezpečujúca pracovné príležitosti pre viac ako 2000 zamestnancov u iných spoločností. To všetko môže priniesť stratu **v celkovom odhadovanom rozsahu 15 miliónov €**.
- 3.5. Pri schválení novely reálne (v dôvodovej správe je uvedené, že sa nepredpokladajú) hrozia vážne spoločenské a ekonomické dôsledky najmä z dôvodu prepustenia z pracovného pomeru **viac ako 2500 servisných pracovníkov, s priamym vplyvom na takmer 2500 rodín**. Predložená novela by mohla úplne zmariť zahraničné investície predovšetkým nemeckých investorov **v rozsahu 5 mil. €**, ktoré konali v dobrej vôli a v súlade s platným zákonom podporujúc záujem vlády SR. Z tohto dôvodu sa o predloženú novelu zaujíma aj Veľvyslanectvo SRN na Slovensku a Slovensko-nemecká obchodno-priemyselná komora.

Čl.10 Pripomienkové konanie

Máme za to, že novela bola predložená v skrátenom legislatívnom konaní **v rozpore s platnými predpismi Slovenskej republiky**, a to najmä s čl. 18 ods. 6 Legislatívnych pravidiel vlády SR prijatých dňa 25. 5. 2010 uznesením vlády č. 352 a taktiež s § 89 ods.1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky (čl. 18 ods. 6: Ak nastanú mimoriadne okolnosti (ohrozenie ľudských práv a základných slobôd alebo ak hrozia štátu značné hospodárske škody), predloží minister alebo vedúci iného ústavného orgánu štátnej správy vláde spolu s návrhom zákona aj návrh na skrátené legislatívne konanie o návrhu zákona). Pripomienkové konanie nebolo zverejnené na portáli MF SR, i keď to ukladá platná legislatíva. Podľa nášho **názoru je novela zákona v priamom rozpore i s Programovým vyhlásením vlády SR** predovšetkým v bodoch:

1. Znižovanie deficitu bude vláda SR realizovať opatreniami na strane príjmov aj výdavkov verejných financií. Opatrenia na strane príjmov budú smerovať k stabilizácii ich podielu na hrubom domácom produkte, ktorý postupne klesá.
2. Vláda SR prijme väčšinu opatrení potrebných na zníženie deficitu s účinnosťou od roku 2011.
3. Vláda SR bude prijímať účinné opatrenia s cieľom obmedziť daňové úniky a daňovú kriminalitu, osobitne v oblasti DPH a spotrebných daní.
4. Hospodárska politika vlády SR bude založená na princípoch ekonomickej slobody, konkurencie a rovnosti šancí.
5. Dôvera je základom vzťahu občana k štátnym inštitúciám, aj súdom. Štát má možnosti, ako získať a udržať dôveru vlastných občanov. Pretože štát pravidlami, ktoré tvorí, vytvára prostredie, v ktorom sa ľudia môžu domôcť svojich práv.

Poctiví občania, zamestnanci, živnostníci a podnikatelia sa majú poskladať na deficit verejných financií okamžite. Prečo by šedá ekonomika mala dostať odklad o 2 roky?

Vážení predstavitelia Vlády SR, dnes rozhodujete aj o tom, či dane zvýšené na krytie schodku verejných financií prídu skutočne na účet štátu, alebo skončia vo vreckách nepoctivých.

Vážená pani predsedníčka vlády Slovenskej republiky Iveta Radičová,

Sme presvedčení, že neexistuje žiadny reálny, ekonomický a ani sociálny dôvod na odklad účinnosti zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice.

Navrhujeme:

S ohľadom na prerušenie implementácie fiskálnych zariadení v auguste tohto roka **navrhujeme ponechať pôvodné termíny uvedené v predmetnom zákone** s vyhlásením prechodného obdobia do konca marca 2011 na udeľovanie sankcií podnikateľom za to, že nestihnú uviesť do prevádzky upgradovanú pokladnicu podľa zákona č. 289/2008 Z. z. Podobným účinným spôsobom pri zavedení nových fiskálnych zariadení úspešne postupovalo napríklad v rokoch 2009 a 2010 aj Švédsko.

Z dôvodu pripomienkového konania, ktoré bolo realizované vyššie uvedeným spôsobom, **predkladáme túto zásadnú hromadnú pripomienku v čo najkratšom možnom termíne** a preto nám dovoľte požiadať Vás, aby sa o tomto dokumente rokovalo v súlade s čl. 11/2, 3 a nasledujúcich platnej Smernice pre prípravu a predkladanie návrhov na rokovanie vlády SR, prípadne sa podľa Vášho uváženia iným vhodným spôsobom rokovalo v tejto veci na zasadnutí vlády Slovenskej republiky.

Podpísaní:

Výrobcovia, dovozcovia, distribútori, predajcovia, servisné organizácie technických prostriedkov pre elektronickej registračné pokladnice, iné fyzické a právnické osoby.

Poverený pre komunikáciu:

Ing. Ľubomír Švec
konateľ
BEFARE 777 spol. s r.o.
Mliekárenská 10
821 09 Bratislava

Na vedomie :

1. podpredseda vlády SR a minister dopravy, pôšt a telekomunikácií
podpredseda vlády SR pre ľudské práva a menšiny
podpredseda vlády SR a minister financií
podpredseda vlády SR a minister práce, sociálnych vecí a rodiny
minister zahraničných vecí
minister obrany
minister vnútra
ministerka spravodlivosti
minister hospodárstva a výstavby
minister školstva, vedy, výskumu a športu
minister zdravotníctva
minister kultúry a cestovného ruchu
minister pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja
výbor NR SR pre financie a rozpočet